

ANUNCI D'APROVACIÓ DEFINITIVA

Exp. núm.: 22PL16890

El **Plenari del Consell Municipal**, de conformitat amb les atribucions que li atorga l'article 68 de la Carta Municipal de Barcelona i l'article 22.2.c de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, en sessió celebrada en data **28 de juny de 2024**, ha adoptat el següent acord:

"APROVAR definitivament, de conformitat amb l'article 68.1.c) de la Carta Municipal de Barcelona, el Pla especial urbanístic integral per a la regulació dels edificis 12, 20, 21 i 25 del Recinte de l'Escola Industrial de Barcelona, d'iniciativa pública i promogut per la Diputació de Barcelona, amb les modificacions respecte del document aprovat inicialment a què fa referència l'informe conjunt de la Direcció de Serveis de Planejament i de la Direcció de Serveis d'Actuació Urbanística que consta a l'expedient i a efectes de motivació s'incorpora a aquest acord."

Contra aquest acord que és definitiu en via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant la **Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya** en el termini de **dos mesos** des del dia següent a la publicació al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB). No obstant això, se'n pot interposar qualsevol altre que es consideri convenient.

La documentació **podrà consultar-se**, als efectes de l'article 17 del Reglament de la Llei d'Urbanisme i de l'article 70 ter de la Llei Reguladora de les Bases del Règim Local, a través de:

Electrònicament

<https://ajuntament.barcelona.cat/informaciourbanistica/cerca/>

[introduint el número d'expedient que figura a aquesta publicació al camp "Cerca de planejament"]

Presencialment

Al Departament d'Informació i Documentació Urbanística de la Gerència d'Àrea d'Urbanisme i Habitatge (Av. Diagonal, núm. 230, planta segona, de dilluns a divendres laborables de 10 a 13 hores), demanant cita prèvia a través de <http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana>, a l'apartat d'Informació Urbanística, clicant ("Cita prèvia per a informació presencial").

NORMATIVA URBANÍSTICA

CAPÍTOL I. DISPOSICIONS DE CARÀCTER GENERAL

ARTICLE 1. OBJECTE

El present Pla Especial Urbanístic Integral es redacta per a concretar els usos admesos i els paràmetres urbanístics per a la rehabilitació dels edificis 12, 20, 21 i 25 de l'Escola Industrial, així com per a una nova redacció de l'element 1436 (Conjunt del recinte de l'Escola industrial-Antiga Fàbrica Batlló) del Pla Especial de Protecció del Patrimoni arquitectònic de la ciutat de Barcelona al districte de l'Eixample.

ARTICLE 2. ÀMBIT DEL PLA

L'àmbit del present PEUI s'ubica al Districte de l'Eixample de Barcelona, i més concretament, al barri de la Nova Esquerra de l'Eixample. Es troba situat dins el Recinte de l'Escola Industrial i inclou els anomenats edificis 12, 20, 21 i 25, delimitats en el plànol "*Plànols informatius. Situació, emplaçament i àmbit*" del Capítol "*PE-I.01.Situació*" de l'apartat D.4 d'aquest document

Superfície de l'àmbit de l'edifici 12: 7.350 m²

Superfície de l'àmbit de l'edifici 20: 950 m²

Superfície de l'àmbit de l'edifici 21: 2.050 m²

Superfície de l'àmbit de l'edifici 25: 600 m²

Superfície total de l'àmbit del present Pla Especial Urbanístic: 10.950 m²*

* 24% de la superfície total de la parcel·la en la qual s'ubica:

Codi Parcel·la: 02 15550 001

Ref. Cadastral: 8823501DF2882D

ARTICLE 3. MARC LEGAL

Aquest Pla Especial Es redacta en compliment de les previsions de desenvolupament dels equipaments comunitaris contingudes en els articles 212 a 217 de les Normes Urbanístiques del Pla General Metropolità i les seves modificacions"

Es formula d'acord amb les determinacions dels articles 67.1.b, 67.1.d, 67.3 i 69 del Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, amb les modificacions introduïdes posteriorment al mateix (TRLU), i l'article 67.3 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona, pel que fa als plans especials integrals, que són aquells que defineixen i comprenen operacions desenvolupades a escala de projecte arquitectònic.

En tot allò que no estigui previst en aquest Pla Especial seran d'aplicació les normes urbanístiques del Pla General Metropolità, les Ordenances Metropolitanas de l'Edificació, i altres normatives vigents sobre edificació, habitatge, indústria, estètica i medi ambient.

ARTICLE 4. CONTINGUT

El contingut d'aquest Pla Especial dona compliment a allò previst per l'article 92 i següents del Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme, i l'article 16 de les NNUU del PGM i està format pels documents següents:

- D.1. Memòria
  - D.2. Normes urbanístiques
  - D.3. Avaluació econòmica i pla d'etapes
  - D.4. Documentació gràfica
  - D.5. Estudi d'avaluació de la mobilitat generada
  - D.6. Informe ambiental.
- Annex 1 Projecte adjunt (vinculant)

D'aquests documents tenen caràcter normatiu les Normes Reguladores i els plànols d'ordenació i el projecte vinculant.

ARTICLE 5. ASPECTES VINCULANTS DEL PROJECTE ADJUNT

El projecte adjunt és vinculant pel que fa referència a la recuperació de la diafanitat de la planta Guastavino, al tractament d'envolupants i a la geometria general del nou pati dinàmic en l'edifici 12, a l'existència de l'Eix Central que travessa els diferents edificis, així com a la nova configuració dels edificis 20 i 25 amb la nova pèrgola fotovoltaica

Pèl que fa referència a l'edifici 12 son vinculants els elements a preservar i a enderrocar. En el transcurs del desenvolupament del projecte es detallaran els aspectes constructius fruit dels quals es poden produir ajustos que no ultrapassin en cap cas els perímetres i perfils reguladors establerts pel present Pla Especial.

Els projectes que desenvolupin la proposta podran admetre diferents distribucions interiors fruit de necessitats programàtiques i/o de requeriments normatius.

ARTICLE 6. INTERPRETACIÓ

Les normes del Pla s'interpreten atenent el seu contingut i finalitat.

Els dubtes en la interpretació de les determinacions del pla es resoldran de conformitat amb les regles que estableix la legislació urbanística vigent.

CAPÍTOL II. RÈGIM URBANÍSTIC DEL SÒL

Secció 1: Titularitat i qualificació

ARTICLE 7. TITULARITAT

La titularitat del sòl i de l'equipament és pública, i més concretament de la Diputació de Barcelona.

ARTICLE 8. QUALIFICACIÓ DEL SÒL

El sòl comprès dintre de l'àmbit de planejament està qualificat de sistemes d'equipaments comunitaris (clau 7a) en el PGM, destinat als usos d'equipament docent, segons l'art.212 del PGM.

Es qualifiquen amb la clau 7a(p) els sòls sobre els quals es troben aquelles parts dels edificis que tenen atribuïda protecció patrimonial, d'acord amb el catàleg de patrimoni arquitectònic de l'Ajuntament de Barcelona.

Secció 2: Ordenació de l'edificació

ARTICLE 9. ORDENACIÓ DE L'EDIFICACIÓ

El tipus d'ordenació de l'edificació aplicable a tots els edificis d'aquest Pla Especial Urbanístic és el de edificació volumetria específica de configuració flexible d'acord amb l'article 263 de les Normes Urbanístiques del PGM 76.

9.1. PARÀMETRES GENERALS DE L'ÀMBIT

- a) **Sostre màxim edificable Àmbit PE**: 33.400 m². En els següents punts es defineix el sostre màxim per a cada edifici.
- b) **Cota de referència de planta baixa i nomenclatura de plantes**:

Pel que fa a la definició de la planta baixa i el nombre de plantes, l'especificitat concreta de l'edifici 12, construït sota la rasant del carrer, i actualment envoltat al llarg de tot el seu perímetre per un pati anglès que dona també façana als edificis 20/21/25, han portat a definir aquest nivell inferior com a planta baixa. Les plantes sota-rasant dels edificis 20/21/25, en contacte amb aquest pati anglès, també prenen les consideració de planta baixa, per bé que puguin tenir diferències de nivell respecte l'anomenada planta baixa de l'edifici 12 de més de 60cm.

Aquesta decisió es pren en coherència amb l'article 226 del PGM, que estableix que la il·luminació i ventilació dels soterranis quan es realitzi amb solucions de pati anglès, qualsevol que siguin les seves dimensions comportarà la consideració de planta baixa als efectes d'aplicació de l'altura reguladora màxima i nombre de plantes i de comptabilització en la superfície de sostre edificable. Aquesta consideració de planta baixa s'aplica també a les plantes en contacte amb el pati anglès dels edificis 20/21/25.

En aquest sentit, el present Pla Especial modifica la nomenclatura que s'havia fet servir històricament.

La taula d'equivalències amb la terminologia proposada és la següent:

EDIFICI 12	
Documents històrics	Proposta de projecte d'acord amb el Pla Especial
Planta Guastavino_soterrani	Planta Baixa_Guastavino
Planta baixa	Planta 1 Accés
Planta primera	Planta 2
Planta Segona	Planta 3

EDIFICIS 20,21,,25	
Documents històrics	Proposta de projecte d'acord amb el Pla Especial
Planta Soterrani	Planta Baixa
Planta Baixa	Planta 1 Accés
Planta Primera	Planta 2
Planta Segona	Planta 3
Planta Coberta	Planta Instal·lacions i pèrgola fotovoltaica

La cota de referència de la planta baixa (+0.00m) s'indica als plànols "Plànols d'ordenació. Ordenació de l'edificació. Planta i Secció" i "Plànols d'ordenació. Ordenació de l'edificació. Secció" del Capítol "PE-O.02.Ordenació" i correspon al paviment existent del vèrtex exterior nord-oest del pati anglès. Es defineix com la cota a partir de la qual es comptabilitza el sostre sobre rasant i es fixa la base de l'amidament de l'alçada màxima a la qual es refereix el perfil regulador.

- c) **Badalots, lluernaris i elements tècnics d'instal·lacions:** Per sobre el perfil regulador dels edificis 12, 20, 21 i 25, s'admetran badalots, lluernaris i les instal·lacions puntuals que per raons tècniques siguin necessàries (antenes, parallamps, xemeneies i altres que tècnicament ho requereixin).

9.2. DISPOSICIONS APLICABLES A L'EDIFICI 12

Els **paràmetres d'ordenació** de l'edifici 12 són els següents:

Sostre màxim edificable: El sostre màxim de l'edifici 12 és de 20.025 m². Aquesta edificabilitat contempla les variacions de sostre permeses en l'edifici existent, així com el nou sostre derivat de les ampliacions descrites en el present document.

En els plànols d'ordenació s'estableix un **Perímetre regulador** i un **Perfil regulador** de les ampliacions 1 i 2 que son alineacions màximes.

Aquestes ampliacions corresponen als següents escenaris:

ampliació 1: envolupant a l'espai entre les naus AB i CD. Es permet ultrapassar l'amplada del buit existent entre edificacions per resoldre el recolzament i transmissió de càrregues d'aquest nou element als murs existents.

ampliació 2: pont d'unió del cos central de l'edifici 12 i l'edifici 25.

Nombre de plantes de les ampliacions 1 i 2: Les ampliacions 1 i 2 seran cossos de comunicació i servei a l'edifici existent. El nombre de plantes coincidirà amb les de l'edifici 12. En el cas de l'ampliació 2, es permetran plantes intermèdies per resoldre la connexió amb l'edifici 25, segons es detalla als plànols d'ordenació.

Nombre màxim de plantes: S'estableix un nombre màxim de plantes, de PB + 3PP, admetent atells puntuals d'instal·lacions en cada una de les naus.

9.3. DISPOSICIONS APLICABLES ALS EDIFICIS 20, 21 i 25

Es tracta d'edificis construïts i consolidats, obra de Manuel Baldrich. Les tres construccions es llegeixen en planta com un únic volum que discorre paral·lel a la façana nord-oest de l'edifici 12, tot i que tenen cotes de forjats i coronaments diferents.

Les propostes que s'hi desenvolupin caldrà que s'estudiïn i aportin informació de la construcció original de l'edifici, per acabar de definir el seu tractament en la fase de projecte. Les actuacions hauran de mantenir la potència de l'arquitectura de Manuel Baldrich: mòdul, estructura i paraments de ceràmica com a elements essencials de la seva arquitectura

No es permeten increments de volum, amb l'excepció de l'ampliació 3, descrita als plànols d'ordenació i detallada a continuació.

Sostre màxim edificable: Els sostres màxims per a cada edifici són els següents, Edifici 20: 4.250 m², Edifici 21: 7.025 m², i Edifici 25: 2.100 m². Aquest sostre màxim contempla les variacions de sostre que es deriven de les intervencions interiors, així com el nou sostre derivat de l'ampliació descrita en el present document.

En els plànols d'ordenació s'estableix un **Perímetre regulador** i un **Perfil regulador** de l'ampliació 3, que son alineacions màximes.

Ampliació 3: Defineix una pèrgola de captació fotovoltaica i badalot.

Nombre màxim de plantes: S'estableix un nombre màxim de plantes, de PB + 3PP + pèrgola fotovoltaica.

ARTICLE 10. INTERVENCIÓ EN L'EDIFICI CATALOGAT (EDIFICI 12)

10.1. ACTUACIONS ADMESSES

S'admet eliminar tots els elements afegits i intervencions realitzades amb posterioritat a l'obra de Rubió i Bellver als anys 30, així com els ajustos que es duen a terme en l'edifici per tal d'aconseguir la millora funcional dels interiors que resulten de la proposta d'ordenació.

Antiga nau de tissatge de Rafael Guastavino

- Eliminar distribucions interiors que tinguin per objectiu la recuperació de la diafanitat original
- Eliminació de murs perimetrals que Rubió i Bellver va construir i que tinguin per objectiu la recuperació dels antics pilars de Guastavino.
- Solucions constructives per a les instal·lacions i en l'envolupant per tal d'assolir millores de confort, ambientals i de compliment normatiu vinculades als nous programes, tant en l'aspecte tèrmic, acústic i lumínic com de salubritat.

L'obra de Rubió i Bellver

- Eliminar distribucions interiors que tinguin per objectiu la compatibilitat del programa
- Eliminar el tram d'escala ascendent fins a l'altell situat sobre el cos d'escapes originals descendents de R.Guastavino en l'entrada des del C/Urgell i afegida amb posterioritat al projecte de Rubió i Bellver
- La transformació de finestres en portes per raons de funcionalitat i seguretat en la comunicació amb els espais exteriors existents i/o projectats
- L'obertura de nous passos en els murs i forjats interiors que delimiten l'eix central.
- Solucions constructives per a les instal·lacions i en l'envolupant per tal d'assolir millores de confort, ambientals i de compliment normatiu vinculades als nous programes, tant en l'aspecte tèrmic, acústic i lumínic com de salubritat.

Patis centrals i pont de connexió amb els edificis 20,21 i 25

- Convertir els dos patis en un únic espai interior-exterior amb la construcció d'una envolupant vidriada.
- Dotar l'espai d'una estructura de ponts de connexió en P1, P2 i P3, noves escales i passeres
- Enderrocar els cossos d'una planta transversals a les naus principals de l'obra de Rubió i Bellver.
- Convertir algunes de les finestres preexistents en obertures fins a terra, convertint-les en els accessos als espais d'ús interior des de la passera.
- Substituir el pont de connexió amb els edificis 20,21 i 25 d'acord amb les necessitats de supressió de barreres arquitectòniques en la connexió

10.2.FUSTERIES

En la fase de projecte, caldrà aportar els plànols de fusteries amb indicacions per colors de substitució, manteniment, etc., i definició de material i format de les noves fusteries proposades. Caldrà aportar fotografies de les fusteries exteriors referenciades.

ARTICLE 11. INTERVENCIONS EN ELS EDIFICIS 20 I 25

Pel que fa a la proposta de remodelació de l'edifici de Manuel Baldrich (prolongació del carrer Borrell), caldrà que s'estudii i porti informació de la construcció original de l'edifici, per acabar de definir el seu tractament en la fase de projecte (secció de la marquesina, actuació en planta baixa, proteccions solars, etc.).

Secció 3 Ordenació dels usos

ARTICLE 12. DEFINICIÓ DELS USOS

Els usos admesos es regulen segons les següents definicions:

Usos principals: són els propis de l'equipament de recerca, de desenvolupament econòmic, docent, sociocultural i administratiu que s'està regulant

Usos complementaris: són aquells que es poden donar simultàniament o coexistir amb els usos principals, però per als quals s'estableix una certa limitació com el comercial i de restauració

ARTICLE 13. LOCALITZACIÓ I ADMISSIÓ DELS USOS

En cada edifici s'hi admeten els usos següents:

Edifici 12:

Ús principal: Recerca, Desenvolupament econòmic, docent, sociocultural i administratiu

Usos complementaris: comercial i restauració.

Edifici 20:

Ús principal: Recerca i Desenvolupament econòmic, docent, sociocultural i administratiu

Usos complementaris: comercial i restauració.

Edifici 21:

Ús principal: Recerca i Desenvolupament econòmic, docent, sociocultural i administratiu

Usos complementaris: comercial i restauració.

Edifici 25:

Ús principal: Recerca i Desenvolupament econòmic, docent, sociocultural i administratiu

Per al total màxim d'usos complementaris destinats a comercial i restauració s'estarà a les determinacions de la Modificació de les Normes Urbanístiques del PGM de Barcelona amb la regulació dels sistema d'Equipaments comunitaris (DOGC 20/02/2024)

CAPÍTOL III. GESTIÓ I DESENVOLUPAMENT

ARTICLE 14. GESTIÓ

El Pla Especial és d'iniciativa pública, corresponent a la Diputació de Barcelona com a únic propietari.

Els terminis i els costos de construcció els determinarà el projecte o projectes que el desenvolupi.

ARTICLE 15. DESENVOLUPAMENT EN RELACIÓ A LA MOBILITAT

Caldrà donar resposta justificativa a les necessitats d'aparcament i de foment d'us de la mobilitat sostenible que es deriven de l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada i que es detallen i justifiquen al document 5 del present Pla Especial.

Aparcaments vehicles motoritzats:

L'Escola Industrial disposa d'aparcament propi, però els càlculs de mobilitat generada s'han realitzat tenint en compte només l'oferta d'aparcaments públics de la zona. Segons l'EAMG, la demanda futura podrà ser absorbida per la xarxa viària actual.

En conseqüència, el nou emplaçament no ha de dotar el seu espai de més places d'aparcament per vehicle privat motoritzat.

Aparcaments de bicicletes/VMP

Segons el Decret 344/2006, es requereix la implantació de 531 aparcaments per a bicicletes. Aquesta implantació pot ser gradual a mesura que augmenti l'ús d'aquest mitjà de transport. En una primera fase es recomana la implantació de 93 places per a bicicletes/ VMP cobrint els càlculs obtinguts en la demanda generada.

Els aparcaments hauran d'estar situats a l'interior del recinte per millorar la seguretat i la comoditat.

Espais de càrrega i descàrrega

La càrrega i descàrrega, aquesta s'efectuarà dins del recinte per tal d'alliberar espai públic.

Altres mesures detallades a l'EAMG

- Campanyes informatives i millora senyalització vertical bicicletes.
- Campanyes informatives per fomentar el ús de transport públic.
- Creació d'encaminaments per a persones invidents a les parades de bus.

ARTICLE 16. DESENVOLUPAMENT EN RELACIÓ AL MEDIAMBIENT

Es donarà compliment a les mesures descrites a l'Informe Ambiental, recollides a document 6 del present Pla Especial.

Caldrà donar resposta justificativa a les necessitats d'ampliació de verd que es deriven de l'informe ambiental, i que designen un **IDEEU** (Índex de Devolució Ecològica de l'Espai Urbà) **total integrat de 0,26**

Per a la resta de recomanacions incloses en les pàgines 39 a 43 de l'informe ambiental, els projectes que es portin a terme i que hauran de justificar-ne la seva necessitat i/o conveniència en cada una de les fases de desenvolupament.

ARTICLE 17. DESENVOLUPAMENT EN RELACIÓ A L'ARQUEOLOGIA

Totes les actuacions i fases de l'obra que comportin remocions del terrenys, sol o subsòl s'hauran de dur a terme sota seguiment arqueològic. Per a la realització de dit seguiment caldrà tramitar el corresponent permís d'intervenció arqueològica segons disposa el Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

CAPÍTOL IV. NOVA REDACCIÓ DE L'ELEMENT 1436 -CONJUNT DEL RECINTE DE L'ESCOLA INDUSTRIAL (ANTIGA FÀBRICA BATLLÓ)- DEL PLA ESPECIAL DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC, HISTORIC I ARTISTIC AL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE DE BARCELONA

PLA ESPECIAL DE PROTECCIO DEL PATRIMONI ARQUITECTONIC I CATELEG DEL DISTRICTE 2

Denominació

CONJUNT DEL RECINTE DE L'ESCOLA INDUSTRIAL (ANTIGA FÀBRICA BATLLÓ)

Dades generals

Identificador	1436
Direcció principal	C COMTE D'URGELL, 173 215 (1)
Nivell de protecció	Béns culturals d'interès local(B)
Autor	Rafael Guastavino Moreno, construccions industrials; remodelació: Lluís Planas i Calvet, Joan Rubió i Bellvé, Manuel Baldrich
Època	1869-75; 1913-31; 1961-66
Estil	Arquitectura industrial; modernista tardà
Uso original	Industrial
Període 1851-1900	1851-1900

Descripció de l'element o conjunt

El conjunt, que abasta l'àmbit de quatre illes de l'Eixample, correspon a l'antiga fàbrica de brodats dels germans Batlló, concebuda segons el model de les colònies industrials, amb obradors i residència per als treballadors. D'aquest moment es conserven l'edifici dels telers, cos paral·lelepípedic de maó i maçoneria amb torretes a la façana, avui conegut com 'edifici del Relotge'; les naus de les filatures que, semisoterrades per tal de mantenir el grau d'humitat convenient, rebien llum zenital i són ara els soterranis de l'antiga Escola d'Enginyeria Tècnica, i l'alta xemeneia de setanta metres d'altura i planta poligonal, tota de totxo.

A partir de 1927, Joan Rubió i Bellvé posa en marxa un ambiciós pla de sistematització del conjunt, construint el cos d'accessos, amb un vestíbul d'embigat radial; l'Escola del Treball, l'Escola de Bells Oficis, ara enderrocada, la Capella, interessant estructura d'arcs parabòlics, i la Residència d'Estudiants.

L'arquitectura d'aquest conjunt d'edificis, enllestits el 1931, és molt remarcable, tant per la seva concepció espacial, amb acurats tractaments de la llum, com per les solucions constructives i decoratives que, tot i emmarcables dins un modernisme tardà, es decanten episòdicament cap a una sensibilitat noucentista més pròpia del seu moment històric i del programa desenvolupat

Intervencions

- Manteniment dels cossos i elements principals dels edificis, exteriors i interiors, originals i de les ampliacions realitzades fins als anys trenta.
- Manteniment de l'ordenació del conjunt.
- Davant qualsevol intervenció de caràcter general en els edificis catalogats, caldrà portar a terme un estudi històric valoratiu previ per aprofundir en el seu coneixement i justificar el conjunt de les actuacions a realitzar.

Direccions (8)

C COMTE D'URGELL, 173-215 (1)	C ROSSELLÓ, 109-139(6)
C ROSSELLÓ, 101-107 (2)	C PARÍS, 88-96(7)
C PARÍS, 84-86 (4)	C PARÍS, 98-114(8)
C VILADOMAT, 244-268 (5)	C VILADOMAT, 270-282(9)

Imatges

Bibliografia

- BARCA SALOM, F. X.; GRAUS ROVIRA, R.; LUSA MONFORTE, G.; ROCA ROSELL, A.; ROSELL COLOMINA, J.; VILLAVERDE REY, M. L' Escola Industrial de Barcelona (1904- 2004): cent anys d'ensenyament tècnic i d'arquitectura. Barcelona, 2008.
- COROLEU, J. Barcelona y sus alrededores. Guia històrica, descriptiva y estadística del forastero. Barcelona, 1887. p. 236.
- "El cincuentenario de la Escuela del Trabajo", La Vanguardia, Barcelona. Martes, 5 de junio de 1962.
- GONZÁLEZ, A.; ISERN, J. 32 Monumentos catalans: El patrimoni arquitectònic de la Diputació de Barcelona. Diputació de Barcelona. 1985.
- Guia de les institucions científiques i d'ensenyança. Barcelona, Diputació de Barcelona, 1916.
- "Importantes obras de ampliación en la Escuela del Trabajo", La Vanguardia, Barcelona. Viernes, 4 de agosto de 1961.
- LACUESTA, R.; GONZÁLEZ, A. Barcelona, guía de arquitectura 1929-2000. Barcelona, 1999.
- MASCARÓ BARCELÓ, Glòria; SISTERÓ VERA, Marc. Aixecament gràfic i història de l'escola del treball a Barcelona. EPSEB Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona. Arxiu de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. <https://core.ac.uk/reader/301208110>
- PLANES, M. T.; SERRA, R. "Escola industrial, de complex textil a fabrica del coneixement"Eix. Cultura industrial, tecnica i científica, 8. Barcelona, 2018. P. 46-51. <https://eebe.upc.edu/ca/lescola/historia/historia-de-lescola-industrial-de-barcelona>

Barcelona, 16 de juliol de 2024

EL SECRETARI GENERAL, Jordi Cases i Pallarès